

Advies Brabant C Cultuurprojecten van ten minste nationaal belang (§11)

1.1 Projectinformatie

AANVRAAG:	Zodiac de musical	AANVRAGER:	Stichting Zodiac
DATUM ADVIES:	16-06-2020	BIJeenKOMST ADVIESCOMMISSIE:	4 juni 2020
BEGROTING:	€ 3.909.693	GEVRAAGDE BIJDRAGE:	€ 420.000

1.2 Algemene omschrijving van het project:

Zodiac de Musical is een muziektheaterspektakel in de Koepel (voormalige gevangenis) te Breda. De voorstelling heeft als thema duurzaamheid, beter omgaan met de aarde. De tekens van de dierenriem worden opgevoerd als personages die naar de aarde kijken: een deel van hen wil de aarde opheffen omdat de mensheid er zo slecht mee omgaat. Het moet een verhaal worden vol actualiteit, politiek, intriges, liefde, humor én een boodschap: we moeten beter omgaan met moeder aarde. Vermelding verdienen verder de speciale effecten, met name in de vorm van het gebruik van drones.

Vanaf 2e kwartaal 2021 moet de show – al dan niet aangepast op corona beperkingen - op dagelijkse basis gaan spelen als 'open-eind productie': om te beginnen startend voor een periode van 3 tot 6 maanden. Bij succes is verlenging mogelijk.

Producent Peet Nieuwenhuijsen bedacht het concept en het verhaal voor de musical. Het script is van Dick van den Heuvel (o.a. 'Was Getekend Annie M.G. Schmidt'). De muziek is van Fons Merkies en Jeroen Sleyfer. Voor de regie is dit team met Paul Eenens in gesprek. Voor de hoofdrollen heeft men bekende musicalsterren René van Kooten, Stanley Burleson en Lone van Rosendaal op het oog.

Voor de pitch verschenen producent Peet Nieuwenhuijsen, schrijver Dick van den Heuvel en financieel verantwoordelijke Richard Hoppenbrouwers. Het gesprek met de commissie ging onder andere over de positionering van deze productie ten opzichte van andere musicals die 'klaarstaan' nu Soldaat van Oranje na jaren stopt, de positie ten opzichte van Chassé Theater Breda, de prijsstelling van de tickets en hoe voor dit project wordt nagedacht over publieksbereik en scenario's als gevolg van corona.

2. OPMERKINGEN BIJ CRITERIA

2.1 **Het project is gericht op duurzame versterking van het cultuursysteem van de Provincie Noord-Brabant. Dit dient ten minste te blijken uit:**

- Creatie van nieuw, kwalitatief hoogstaand cultureel aanbod met een blijvend karakter
- Betekenis voor de ontwikkeling van toptalent in de provincie Noord-Brabant

goed

Het inzetten van erfgoedlocatie 'de Koepel' voor dit theaterspektakel, kan volgens de adviescommissie op zichzelf al een goede impuls zijn voor versterking van het cultuursysteem van Brabant. Het is een iconisch gebouw in Brabant en dit kan aantrekkingskracht hebben voor publiek, waardoor cultuur en ruimtelijke ontwikkeling samengaan. Mogelijk heeft dit ook impact op de bestemming van het gebouw op langere termijn.

De samenwerking met het partnernetwerk, iets dat volgens de projecthouder ook tot versterking van het cultuursysteem leidt, zou een sterk argument vinden in de betrokkenheid van dramaturg/regisseur Paul Eenens, tevens docent aan de Brabantse Muziektheateropleiding van Fontys. Tijdens de pitch werd Eenens' enthousiasme uitgesproken, maar werd ook aangegeven dat zijn beschikbaarheid nog onzeker is.

Naast de genoemde samenwerking met Breda University en Avans Hogescholen zou het op te leveren businessplan een gedegen uitwerking moeten geven van een plan om met name Brabantse studenten musicaltheater (al dan niet via Eenens) bij de crew en cast van de productie te betrekken.

Verbinding met het bedrijfsleven (zoals via REWIN, NL2025 en Betrokken Ondernemers Breda) en duurzame partners (zoals Urgenda en Social Impact Ventures) kunnen bijdragen aan verdere versterking van en inbedding in het cultuursysteem.

Voor de duurzaamheid van de productie (wat voor een tijdelijke voorstelling per definitie lastig is) verwijst de projecthouder zelf naar het feit dat de musicalproductie een open eind productie is die mogelijk lang zal blijven spelen waardoor het project meer dan een korte impuls is. In het eerder genoemde businessplan verwacht de commissie een onderbouwing dat voortzetting van de productie ook daadwerkelijk mogelijk is op deze locatie, temeer omdat bekend is dat eigenaar Rijksvastgoedbedrijf het gebouw wil gaan verkopen. De commissie spreekt ten slotte nog de hoop uit dat duurzaamheid voor de Brabantse musicalsector voortvloeit uit volgende musicals waartoe Zodiac een aanzet is (bijvoorbeeld een door deze producent beoogde musical over Vincent van Gogh).

2.2 Het project is gericht op het ontwikkelen en uitvoeren van een cultuurproject van ten minste nationaal belang

goed

Zowel de opzet van het gehele project als de uitstraling en impact van de productie zoals die is voorzien, zijn in ieder geval nationaal van karakter te noemen. Dat de musical voor buitenlandse bezoekers anders dan Vlamingen aantrekkelijk is, acht de commissie niet waarschijnlijk omdat het een Nederlandstalige productie betreft.

Uit plan en pitch komt duidelijk naar voren dat de aanvrager kan leunen op een aantal nationale mediapartners die bij het project zijn aangehaakt zodat het in in ieder geval landelijk zal worden uitgedragen (o.a. DPGMedia, AVROTROS). Het voorlopige marketingplan (een nader uitgewerkt plan dient onderdeel te zijn van het nog op te leveren businessplan bij 'poortje 2') laat ook reeds een nationale campagne zien.

Namen van castleden als de genoemde René van Kooten, Stanley Bureson en Lone van Roosendaal mogen als publiekstrekkingen van nationaal belang in het musicalgenre worden beschouwd.

In de samenstelling van het creatief team ziet de commissie een weerspiegeling van nationale betekenis: allen hebben hun sporen verdiend aan de bovenkant van de Nederlandse musicalwereld. Schrijver Dick van den Heuvel heeft een lange staat van dienst in veel dramatische genres, van politiethrillers tot kinderseries; de laatste 12 jaar legt hij zich vooral toe op musical, waaronder succesvolle producties zoals 'Was getekend: Annie M.G. Schmidt' en 'Turks Fruit'. Componist Fons Merkies is bekend van veel werk voor film en musical (o.a. 'De Poolse Bruid', 'Dorsvloer vol Confetti', 'Tonio' en een succesvolle combi met Dick van den Heuvel in de musical 'Turks Fruit'). Mede-componist Jeroen Sleyfer heeft in de musicalsector ruime ervaring als muzikaal leider, arrangeur en contractor. Regisseur Paul Eenens is eveneens een topper in het genre.

2.3 Het project is van hoge culturele kwaliteit van ten minste nationale betekenis, tot uitdrukking komend in (1) oorspronkelijkheid, (2) zeggingskracht en (3) vakmanschap.

voldoende

De adviescommissie heeft vertrouwen in de culturele kwaliteit van Zodiac de musical, in de eerste plaats vanwege het track record van artistiek team en cast. Als regisseur Paul Eenens inderdaad voor de regie zou tekenen, staat ook op deze belangrijke positie een landelijk grote naam op het affiche. Nationale betekenis ziet de commissie ook doordat er een duidelijk en wereldwijd actueel maatschappelijk engagement in de voorstelling zit.

Zodiac de musical is een geheel nieuw gecomponeerde musical met ook een origineel script.

Innovatief voor een musicalproductie is het gebruik van drones in de show: de sterren en de planeten zullen door middel van (een choreografie van) drones bovenin de Koepel worden verbeeld. De afmetingen van de Koepel maken een voor indoor-begrippen zeer grootschalige inzet van dit effect mogelijk. Aansluitend op de ronde 'panopticum'-vorm van de voormalige gevangenis zal ook het podium rond zijn en wordt de productie door de acteurs rondom gespeeld, omgeven door tribunes. Het gebruik van drones is in de ogen van de commissie zeker onderscheidend te noemen binnen het muziektheatergenre.

2.4 Het project getuigt van goed cultureel ondernemerschap

voldoende onder voorwaarde

In basis staat de commissie positief tegenover het kundige team en de reeds aangehaakte participanten die financieel daadwerkelijk bijdragen. Bijzonder is dat deze aanvraag gedaan is in de vorm van een combinatie van lening en garantstelling, met niet op voorhand een giftdeel. Het bedrag van garantstelling wordt gebruikt als 70% garantie richting investeerders via Collin Crowdfund: bij de beoogde opbrengst is de projecthouder in staat de crowdfunders inclusief rente terug te betalen, en zal de Brabant C-bijdrage alleen uit een lening bestaan.

De kwetsbaarheid van deze productie zit volgens de commissie echter juist in de publiekscant. Het zal een grote prestatie zijn het beoogde bezoekersaantal van ruim 90.000 (het mid-scenario, benodigd voor volledige aflossingscapaciteit) te halen voor een onbekende titel. Dat maakt het project erg risicovol. Ook wat betreft de gekozen prijsstelling zet het huidige plan erg hoog in. De gemiddelde prijs ligt boven die van topsucces Soldaat van Oranje. Kaartverkoop voor dit soort producties zou normaliter een jaar voor de première moeten starten maar dit is nog niet het geval ondanks het partnerschap met Eventim, dat op zich vertrouwen wekt. Dit maakt de benodigde sales-inspanningen een nog grotere tour de force.

Uiteraard zorgt de corona pandemie, met de verplichte maatregelen plus de nog daaruit voortvloeiende (economische) crisis die te verwachten is, voor extra onzekerheid. De commissie snapt dat hier niet 100% op geanticipeerd kan worden omdat de situatie nogal aan verandering onderhevig is, maar ziet graag een aantal scherp uitgewerkte, geloofwaardig onderbouwde scenario's in het op te leveren businessplan. Naast verschillende bezoekersaantallen, zou zoveel mogelijk ook rekening gehouden kunnen worden met verschillende speelperiodes; later beginnen als langer (te) grote publieksbeperkingen van kracht blijven, zou het positieve effect kunnen hebben van een beter bij de ambities passende voorverkoopperiode; zoals hierboven vastgesteld is die voor een start in voorjaar 2021 aan de korte

kant. Hiertoe gaf de projecthouder tijdens de pitch al een aanzet, maar kon niet aangeven welke producties als benchmark hadden gediend. In het uit te werken marketingplan moet hier ook rekening mee worden houden.

Ander punt van zorg is voor de commissie in dit verband de verhouding tot 'hét' Brabants musicalhuis Chassé Theater Breda. Ze ziet in de voorliggende plannen nog onvoldoende aanknopingspunten voor een vorm van samenwerking, terwijl die voor met name publieksbereik van grote betekenis zou kunnen zijn. Ook de pitch overtuigde op dit vlak nog niet van goede afstemming met Chassédirecteur Ruud van Meijel rondom het uitbrengen van deze musical in Breda. Met name op het gebied van de marketing acht de commissie afstemming door de betrokken partijen van groot belang voor realisatie van het beoogde bezoekersaantal en daarmee van het potentieel dat deze productie heeft voor duurzame versterking van de musicalinfrastructuur in Brabant. Het businessplan zou moeten getuigen van overtuigende stappen om tot meer samenwerking tot wederzijds voordeel te komen.

2.5 Het project heeft draagvlak in de Brabantse samenleving

voldoende

Met erfgoedlocatie de Koepel, Gemeente Breda en de diverse bedrijven die Stichting Zodiac al aan zich heeft weten te binden, wordt in principe voldoende draagvlak weerspiegeld. Het genre musical geniet populariteit onder brede lagen van de bevolking en verwacht mag worden dat een productie van eigen bodem met de beoogde topcast en crew in Brabant verwelkomd zal worden (wat, het zij nog eens gezegd, niet automatisch betekent dat 1 op de 20 Brabanders ook daadwerkelijk een kaartje zal kopen). Verder zullen kanalen als Visit Brabant, Brabant Cultuur, Brabant Cultureel en de VVV nog worden ingezet om het draagvlak binnen Brabant te vergroten.

2.6 Het project sluit aan bij de ambitie van de provincie Noord-Brabant om tot de top van de industriële kennis- en innovatieregio's te komen, waaraan in ieder geval wordt voldaan indien het project een aantoonbare verbinding met de Brabantse topsectoren heeft

voldoende onder voorwaarde

De gegeven aanknopingspunten voor dit criterium (het thema duurzaamheid binnen de verhaallijn, de innovatieve inzet van drone technologie) zijn aangezet, maar zullen in het businessplan sterker uitgewerkt moeten worden.

3. ADVIES

3.1 Advies

De adviescommissie is nog niet overtuigd van het zakelijk succes van de productie 'Zodiac de musical', maar vindt genoeg aanknopingspunten voor toelating tot de businessplan fase.

De commissie ziet namelijk ook kansen in de realisatie van een nationale musicalproductie van deze allure op deze specifieke erfgoedlocatie. Wat dat kan veroorzaken en teweegbrengen in Brabant ziet ze, samen met de ondernemende aanpak rond financiering als doorslaggevend belang vanuit Brabant C-oogpunt.

De commissie heeft inhoudelijk vertrouwen in deze productie en acht haar van goed artistiek- en entertainment niveau. Wel is een nadere uitwerking van het specifiek technologisch innovatieve aspect van de toepassing van drones gewenst om tot een werkelijk betoverend effect hiervan te komen, uitstijgend boven wat op dit vlak inmiddels al is vertoond. Hetzelfde geldt voor de impact die het stuk werkelijk kan hebben op het denken van het publiek over het duurzaamheidsvraagstuk.

De commissie vindt daarentegen het financieel risico hoog en daardoor het project erg kwetsbaar. In het businessplan verwacht ze concrete, realistisch onderbouwde uitwerking van prijsstelling van de tickets en publieksbereik en adviseert ze gerelateerd hieraan een gedegen uitwerking van de marketing te laten aanleveren, op basis van een heldere en controleerbare benchmark.

Ook adviseert de commissie het fondsbestuur als onderdeel van het businessplan te vragen naar een uitwerking van diverse scherpe, realistische, in de praktijk uitvoerbare 'corona-scenario's'. Zowel de lengte als de start van de speelperiode zouden daarin een rol moeten spelen.

Tenslotte vindt de adviescommissie afstemming met Chassé Theater – groot speler in Brabant met een goede reputatie op het gebied van musicaltheater - van groot belang. Zij ziet een aanpak hiertoe graag nader uitgewerkt in het businessplan.

4. SAMENSTELLING ADVIESCOMMISSIE

4.1 Samenstelling Adviescommissie

Bert Dirrix
Jan Post
Remco van Soest
Ruben Israel
Eduard van Regteren Altena
Paul Slangen

Disclaimer: bovenstaand advies is opgesteld ten behoeve van besluitvorming door het bestuur van Stichting Brabant C Fonds. Het advies op zichzelf is geen besluit tot verlening, noch geeft het aanspraak op een besluit tot verlening. Het besluit van het bestuur van Stichting Brabant C Fonds kan afwijken van het advies. Art. 8.3 van de statuten van de stichting bepaalt dat het bestuur een voornemen om met het besluit af te wijken van het advies, ter advisering dient voor te leggen aan de Raad van Toezicht van de stichting.

commissievoorzitter:

Bert Dirrix

vastgesteld d.d.:

16 juni 2020